

Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i., Na Slovance 1999/2, 182 21 Praha 8

Vnitřní předpisy veřejné výzkumné instituce

SMĚRNICE

Dokument č.	S/9	Verze	1.00
Platnost od	2. 1. 2014	Spisový a skartační znak	02.0.1 / A5

STATUT INTERNÍHO AUDITU

	Pozice	Jméno	Podpis	Datum
Zpracoval	Správce dokumentace	Jarmila Barešová v. r.		15. 11. 2013
Předložil	Vedoucí THS	Kristýna Knetlová v. r.		15. 11. 2013
Schválil	Ředitel FZÚ	Jan Řídký v. r.		2. 1. 2014

Evidenze změn	Popis změny
1.	
2.	
3.	
5.	

OBSAH

1	Pojmy	3
2	Účel	3
3	Rozsah platnosti	3
4	Poslání interního auditu	3
5	Cíle interního auditu	4
6	Postavení a působnost interního auditu	4
7	Rozsah činností interního auditora.....	4
8	Profil auditora.....	5
9	Oprávnění interního auditora.....	5
10	Odpovědnost interního auditora.....	6
11	Povinnosti interního auditora.....	6
12	Podávání zpráv	7
13	Vztah interního auditora k ostatním útvarům ústavu a orgánům veřejné správy	7
14	Závěrečná ustanovení.....	8
15	Přílohy.....	8

1 Pojmy

Auditovaný subjekt	Útvar či útvary, ve kterém probíhá auditní šetření
Kontrolní proces	Nástroj managementu pro objektivní hodnocení vykonané práce z hlediska vytyčených cílů, jehož cílem je korekce pracovních procesů tak, aby bylo cílů co nejefektivněji dosaženo. Kontrolní procesy mají preventivní charakter a skládají se ze tří kroků – stanovení standardu, měření z hlediska stanoveného standardu a korekce zjištěných odchylek od standardů a plánů
Řízení rizik	Soustavná systematická činnost sloužící k identifikaci, ohodnocení a řešení potenciálních rizik; povinnost řídit rizika vyplývá ze ZFK; ve FZÚ bude způsob řízení rizik popsán v samostatné metodice
Standardy Interního auditu	Mezinárodní standardy pro profesní praxi interního auditu; http://www.interniaudit.cz/ippf/interaktivni-prehled.php
VKS	Vnitřní kontrolní systém; jedná se o procesy, činnosti a postupy ovlivňované managementem a pracovníky, které jsou navrženy k dosažení cílů s různým stupněm účinnosti a formalizace; ve FZÚ je VKS ošetřen Směrnicí o vnitřním kontrolním systému
Vyhláška	Vyhláška Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole
ZFK	Zákon 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole) ve znění pozdějších předpisů

2 Účel

V souladu se Standardy Interního auditu a s legislativou platnou v České republice, stanovuje tento Statut poslání, úkoly, pravomoci a odpovědnosti funkce interního auditu ve Fyzikálním ústavu AV ČR, v. v. i. (dále jen „FZÚ“).

3 Rozsah platnosti

Směrnice je platná a závazná pro všechny zaměstnance a pracoviště FZÚ.

4 Poslání interního auditu

- 4.1 Interní audit je nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na zlepšování účinnosti řídicích a kontrolních procesů, systémů řízení rizika a řízení a správy FZÚ.
- 4.2 Interní audit pomáhá FZÚ dosahovat cílů tím, že přináší systematicky metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik a kontrolních procesů a řízení a správy FZÚ. Zahrnuje tak nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování vnitřního kontrolního systému (dále jen „VKS“) ve vztahu k dodržování právních předpisů a přijímání opatření, k systému rozpoznávání a snižování rizik, k plnění provozních a finančních kritérií v činnostech FZÚ. Posuzuje, zda zavedený VKS je dostatečně účinný, efektivní a reaguje na změny právních, ekonomických, provozních a jiných podmínek a zda poskytuje řediteli FZÚ spolehlivé a včasné informace.

- 4.3 Interní audit nelze pověřovat činnostmi, které jsou v rozporu s nezávislým výkonem jemu stanovených úkolů, nebo přenášet na něj jakékoliv povinnosti nebo zodpovědnosti, které nesouvisí s auditní činností.

5 Cíle interního auditu

Cílem interního auditu je:

- a) napomáhat nezávislou, objektivní, hodnotící a konzultační činností, v souladu se všeobecně respektovanými principy a mezinárodně uznávanými standardy, k hospodárnému, efektivnímu a účelnému fungování FZÚ;
- b) pomocí svých doporučení přispívat k nápravě zjištěných nedostatků, ke zdokonalování kvality VKS a k předcházení nebo zmírňování rizik spojených s činnostmi FZÚ;
- c) poskytovat informace, zda uplatňovaný systém řízení procesů směřuje k účelnému a hospodárnému využití veřejných prostředků.

6 Postavení a působnost interního auditu

- 6.1 Činnost interního auditu zajišťuje a je za ni odpovědný interní auditor.
- 6.2 Postavení interního auditu upravuje ZFK. Jeho působnost stanovuje Organizační řád FZÚ.
- 6.3 S ohledem na požadavek nezávislosti je interní audit organizačně oddělen od řídicích a výkonných útvarů FZÚ.
- 6.4 Interního auditora jmenuje a odvolává ředitel FZÚ.

7 Rozsah činností interního auditora

- 7.1 Interní auditor se řídí tímto statutem, při své činnosti postupuje v souladu s ZFK a Vyhláškou a další metodikou vydanou FZÚ.
- 7.2 Obecná role interního auditora spočívá v nezávislém a objektivním přezkoumávání a vyhodnocování činností, procesů a VKS FZÚ; na základě svých zjištění předkládá řediteli doporučení ke zdokonalování kvality VKS, k předcházení nebo zmírnění rizik a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků.
- 7.3 Interní auditor poskytuje také konzultační činnost, která přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení procesů. Poskytování konzultační činnosti interním auditorem neznámá, že doporučení a hodnocení ze strany interního auditora nahrazuje jiné činnosti vedoucích zaměstnanců nebo osvobozuje další osoby od odpovědností, které jim byly přiděleny. Úkony prováděné interními auditory v oblasti konzultační činnosti, získávání informací a sběru dat nelze zaměňovat s plánovanými či ad hoc auditními akcemi, ani je s nimi v případě, že nesouvisí s jejich předmětem, slučovat.
- 7.4 Interní auditor nenahrazuje činnosti věcně příslušných útvarů při řešení, vytváření, zavádění a zajištění vlastních vnitřních řídicích a kontrolních systémů, včetně stanovených postupů, ani řídicí kontrolu a řízení rizik v odpovědnosti příslušných vedoucích zaměstnanců.

- 7.5 Interní audit neposkytuje záruku, že budou odhalena všechna rizika nebo že nastavení vnitřního kontrolního systému je naprosto dostatečné.
- 7.6 Interní auditor hodnotí adekvátnost a efektivnost řídicích a kontrolních mechanismů týkajících se řízení FZÚ, procesů a informačních systémů, stanovuje cíle auditních činností v souladu se střednědobými a ročními plány auditu a vykonává auditní činnost v souladu s těmito plány.

Hodnocení a výkon auditní činnosti se týkají především:

- spolehlivosti, integrity a přesnosti finančních a provozních informací;
- efektivity procesů;
- účinnosti procesů;
- dodržování obecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů FZÚ;
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti negativním rizikům;
- dodržování hospodárného, efektivního a účelného výkonu při správě veřejných prostředků;
- účinnosti a spolehlivosti vnitřního kontrolního systému;
- systému řízení rizik;

dále poskytuje interní auditor objektivní informace o tom:

- zda je účetnictví ve FZÚ vedeno správně, úplně, průkazně, srozumitelně a přehledně, způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů;
- zda je zabezpečena funkčnost a bezpečnost automatizovaných informačních systémů;
- zda jsou zavedeny účinné prostředky k ochraně aktiv a vnitřní kontrolní systém FZÚ dostatečně ošetřuje rizika trestné činnosti nebo jiného chování, které má nežádoucí vliv na snižování aktiv a zda je vyvinut systém shromažďování informací o těchto jevech, včetně jejich vyhodnocování.

8 Profil auditora

Požadavky na úroveň profesionálního chování interního auditora vycházejí ze Standardů Interního auditu, z doporučení obsažených v Etickém kodexu mezinárodního Institutu interních auditorů a jsou zakotveny v Etickém kodexu Interního auditora, který je Přílohou tohoto Statutu.

9 Oprávnění interního auditora

Interní auditor je oprávněn

- a) stanovit koncepci činnosti interního auditu v souladu s právními předpisy a auditorskými standardy;
- b) účastnit se porad vedení, porad vedoucích zaměstnanců a všech důležitých jednání ve FZÚ a obdržet kopie zpráv a informací předaných externími kontrolními orgány;
- c) podávat návrhy na zahájení operativních auditů či šetření;
- d) vytvářet a upravovat dokumenty stanovující pracovní postupy pro výkon interního auditu;
- e) stanovit rozsah, zaměření, typ, cíl, program, časové rozvržení dle charakteru auditované oblasti;
- f) určit útvary, činnosti či procesy, kde bude audit proveden;

- g) mít přístup k informacím, dokladům, systémům a operacím, které souvisejí s auditovanou činností, včetně informací potřebných pro sestavení plánů interního auditu, přípravu auditu a sledování opatření k nápravě;
- h) vstupovat do všech objektů a pracovišť FZÚ;
- i) vyžadovat předložení všech požadovaných dokumentů, dokladů, včetně originálů, nahlížet do písemností a médií, vyhotovovat fotodokumentaci, výpisy a jiné formy pro zdokumentování auditní činnosti;
- j) požadovat od vedoucích zaměstnanců auditovaných útvarů zajištění součinnosti a vytvoření podmínek pro řádné provedení auditu;
- k) vznášet dotazy; jednat se všemi pracovníky auditovaného útvaru bez ohledu na jejich postavení v soustavě řízení.

10 Odpovědnost interního auditora

Interní auditor je odpovědný zejména za

- a) kvalifikovaný, efektivní a profesní výkon interního auditu v souladu s platnými právními předpisy, příslušnými předpisy EU, mezinárodně uznávanými standardy a dalšími interními předpisy;
- b) vypracování střednědobého a ročního plánu auditu na základě hodnocení rizik a za jejich předložení ke schválení řediteli FZÚ;
- c) plnění ročního plánu auditů a plnění případných zvláštních nařízených úkolů;
- d) hodnocení kvality VKS a předkládání doporučení ke zdokonalování kvality VKS, k předcházení nebo ke zmírnění rizik a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků;
- e) projednávání závěrů z provedených auditů s odpovědnými pracovníky;
- f) předkládání zpráv z provedených auditů bez zbytečného odkladu řediteli FZÚ, popřípadě dalším dotčeným subjektům; v případě nesouladu stanovisek auditovaného útvaru a auditora bude součástí zprávy z auditu vyjádření obou útvarů s tím, že konečné rozhodnutí o přijetí či nepřijetí opatření k nápravě je plně v kompetenci ředitele FZÚ;
- g) sledování a evidenci opatření přijatých k nápravě zjištěných nedostatků, včetně nápravných opatření z auditů;
- h) vypracování souhrnné roční zprávy z vykonaných auditů a její předložení řediteli FZÚ;
- i) uchovávání auditních dokumentů v souladu se Spisovým a skartačním řádem FZÚ.

11 Povinnosti interního auditora

Interní auditor je povinen

- a) písemně oznámit auditovanému subjektu termín zahájení auditu, rozsah, zaměření, typ, cíle, termíny a personální zajištění auditu; v odůvodněných případech lze zahájit auditní šetření i bez předchozího oznámení;
- b) provést audit hospodárně, účelně a v souladu se stanoveným programem;

- c) respektovat odpovědnosti pracovníků auditovaného subjektu za plnění jejich pracovních úkolů;
- d) nezneužívat získaných informací pro osobní prospěch a ani jiným způsobem, který je v rozporu s právními předpisy nebo zájmy FZÚ a o získaných informacích zachovávat mlčenlivost;
- e) při práci s utajovanými skutečnostmi a osobními údaji postupovat v souladu s příslušnými předpisy;
- f) neprovádět výkonné činnosti a nezasahovat do výkonných činností FZÚ, nezávadět postupy, nevypracovávat dokumenty, řídicí rozhodnutí, nezapojovat se do jiných činností, které by mohly vést ke kompromisům narušujícím jeho nezávislost;
- g) po ukončení auditu neprodleně předat auditovanému útvaru převzaté dokumenty, pominou-li důvody k jejich převzetí.

12 Podávání zpráv

1) Interní auditor předává výsledky své činnosti prostřednictvím písemných zpráv, které jsou výsledkem šetření, hodnocení a analýz uskutečněných v průběhu vykonaného auditu. Zpráva o výsledku interního auditu se předává:

- řediteli FZÚ;
- vedoucímu auditovaného útvaru; v případě, že provedený audit prokázal nedostatky v dalším útvaru, předává interní audit vedoucímu tohoto útvaru pouze výpis čísta zprávy, která se ho bezprostředně týká.

12.1 Souhrnně se výsledky interního auditu uvádějí v roční zprávě, která je předkládána řediteli FZÚ v písemné podobě. Souhrnná zpráva obsahuje zejména:

- hodnocení obecné kvality VKS;
- analýzu závažných nedostatků, které nepříznivě ovlivnily činnost FZÚ;
- doporučení ke zkvalitnění řízení veškerých činností FZÚ a jeho VKS.

12.2 Souhrnná roční zpráva slouží jako podklad pro vypracování „Zprávy o výsledcích finančních kontrol“ dle ZFK.

13 Vztah interního auditora k ostatním útvarům ústavu a orgánům veřejné správy

13.1 Interní auditor není závislý na žádném útvaru FZÚ nebo jeho činnosti.

13.2 Žádný útvar FZÚ není oprávněn zasahovat do činnosti interního auditora, zejména požadovat úpravy obsahu zprávy z provedeného auditu, které by neodpovídaly auditním zjištěním a opatřením provedeným v průběhu auditu.

13.3 Interní auditor nenahrazuje činnosti ostatních útvarů FZÚ při řešení, vytváření, zavádění a zajištění vlastních řídicích kontrolních systémů, analýzy rizik ani řídicí kontrolu v odpovědnosti příslušných vedoucích zaměstnanců.

13.4 Útvary FZÚ, které jsou definovány v metodice řízení rizik, předkládají internímu auditorovi jednou ročně, a to vždy k 30. 9. daného roku, mapu rizik, zpracovanou na základě analýzy rizik

provedené ve smyslu ZFK. Konkrétní podoba a forma zpracování mapy rizik bude pro podmínky FZÚ konkretizována interní metodikou.

- 13.5 V rámci plnění nápravných opatření informuje auditovaný útvar písemně interního auditora o způsobu odstranění zjištěných nedostatků a realizaci navržených nápravných opatření, případně informaci o přijetí rizika.
- 13.6 Interní auditor poskytuje součinnost při zpracování roční zprávy o výsledcích finančních kontrol ve smyslu ZFK a prováděcí vyhlášky.
- 13.7 Auditované útvary provádějí hodnocení kvality provedeného auditu a jeho přínosu pro auditovaný útvar. Za tímto účelem je po závěrečném projednání zprávy z auditu předložen dotazník pro vyhodnocení kvality auditu.

14 Závěrečná ustanovení

Tento Statut upravuje činnost interního auditu FZÚ. Změnu Statutu schvaluje ředitel ústavu.

15 Přílohy

Příloha č. 1 – Etický kodex interního auditora

ETICKÝ KODEX INTERNÍHO AUDITORA**Interní auditor**

- 1) vykonává svou práci v souladu s Ústavou České republiky, zákony a dalšími právními předpisy a zároveň činí vše nezbytné, aby jednal v souladu s ustanovením tohoto Kodexu
- 2) postupuje při plnění svých povinností a úkolů vždy objektivně, s patřičnou důkladností, prozíravostí a čestností
- 3) oznámí řediteli, že nemůže přijmout konkrétní úkol, neboť se jeho realizace může dostat do rozporu s nezávislým plněním jemu stanovené funkční náplně
- 4) se nikdy vědomě nezapojí do žádné nezákonné nebo nepatřičné činnosti, která by diskreditovala jeho, jeho profesi nebo FZÚ, jehož je zaměstnancem
- 5) se zdrží jakékoliv činnosti, která by mohla být v rozporu se zájmy zaměstnavatele a která by mohla nepříznivě ovlivnit jeho schopnost plnit objektivně své úkoly a povinnosti
- 6) nepřijme peněžní ani nepeněžní plnění, které by mohlo narušit nebo být považováno za schopné narušit jeho profesní úsudek
- 7) zachází při plnění povinností opatrně a obezřetně s informacemi, které získá v průběhu své činnosti; nesmí používat důvěrných informací v ničí prospěch, ani způsobem, který by byl v rozporu se zákonem nebo by byl na škodu zaměstnavatele
- 8) dodržuje vysokou úroveň způsobilosti, morálky a důstojnosti, zásadu mlčenlivosti o informacích získaných v průběhu své práce, pokud k tomu neobdrží výslovné svolení, případně pokud mu to neukládá zákonná nebo profesní povinnost
- 9) sdělí při vykazování výsledků své práce všechna důležitá fakta, která zjistí, a která nebudou-li sdělena, mohou buď zkreslit zprávy o posuzovaných skutečnostech, nebo mohou zakrývat nezákonné činnosti
- 10) průběžně usiluje o zvyšování své odbornosti, efektivnosti a kvality vlastní práce
- 11) nesmí v zájmu objektivnosti auditovat činnosti, za jejichž výkon nesl v minulosti odpovědnost
- 12) jedná při své pracovní činnosti vždy korektně s ostatními zaměstnanci i se zaměstnanci jiných orgánů či úřadů
- 13) řeší záležitosti spojené s výkonem interního auditu vždy objektivně bez zbytečných průtahů na základě skutkové podstaty, nikdy svévolně k újmě kohokoliv, ať již fyzické či právnické osoby
- 14) zásadně nepřipustí, aby došlo ke střetu jeho soukromého zájmu s postavením interního auditora; v případě pochybností projedná konkrétní záležitost s ředitelem ústavu
- 15) nevykonává takové veřejné či politické činnosti, které by mohly narušit důvěru v jeho schopnost nestranně vykonávat povinnosti interního auditora

- 16) vyhýbá se takovým činnostem, chování či jednání, které by mohly ve svých důsledcích vést ke snížení důvěry či dokonce být příčinou jeho manipulace
- 17) vynakládá přiměřené úsilí, aby zajistil maximálně efektivní a ekonomické využívání svěřených finančních zdrojů, zařízení a služeb
- 18) v případě, že je požádán o jednání v rozporu s platnými zákony či vnitřními předpisy a pokyny, nebo které ve svých důsledcích může vést ke zneužití pravomoci, je povinen takové jednání odmítnout a současně neprodleně informovat o celé záležitosti ředitele ústavu
- 19) v případě zjištění skutečností nasvědčujících podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, zabezpečí zajištění příslušných dokladů, připraví podklady pro podání oznámení orgánů činným v trestním řízení a bez zbytečného odkladu informuje ředitele ústavu.